

Jak prawidłowo obchodzić się z substancjami szkodliwymi w gospodarstwie rolnym

Logo KRUS

Znaczenie roli właściwego używania substancji niebezpiecznych w rolnictwie zostało uznane przez KRUS tematem wiodącym podczas realizacji wszystkich działań prewencyjnych w 2023 roku. Opolski Oddział Kasy przypomina o najważniejszych zasadach bezpiecznego stosowania tych środków.

Środki ochrony roślin

1. Pracy wymagającej kontaktu ze środkami ochrony roślin nie mogą wykonywać: dzieci i młodzież poniżej 18 lat, kobiety ciężarne, osoby cierpiące na choroby układu nerwowego, padaczkę, gruźlicę, choroby przewodu pokarmowego, wątroby, nerek, choroby psychiczne, a także alkoholicy.
2. Do pracy ze środkami ochrony roślin nie wolno przystępować na czczo, a także po spożyciu alkoholu w przeddzień i/lub w dniu pracy.
3. Osoby stosujące środki ochrony roślin i wykonujące zabiegi muszą posiadać odpowiednie szkolenia potwierdzone aktualnym zaświadczeniem lub innym dokumentem potwierdzającym uprawnienia do stosowania pestycydów.
4. Środki ochrony roślin należy stosować zgodnie z treścią etykiety producenta i w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska, w tym przeciwdziałać zniesieniu tych substancji na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu. Ponadto należy planować ich stosowanie w czasie, gdy na obszarze objętym zabiegiem nie będą przebywać ludzie.
5. Zabrania się przewożenia ludzi, zwierząt, żywności, płodów rolnych i paszy wraz ze środkami ochrony roślin.
6. Rozładunek przewożonych środków ochrony roślin przeprowadzać w miejscach z utwardzoną nawierzchnią, aby umożliwić zebranie ewentualnych wycieków lub rozproszeń za pomocą materiałów absorbujących.
7. Magazyn środków ochrony roślin:
  8. a) powinien znajdować się z dala od budynków mieszkalnych i inwentarskich, stodół, spichlerzy i innych magazynów, a także z dala od studni i ujęć wody pitnej oraz być niedostępny dla dzieci i osób postronnych/trzecich;
  9. b) powinien posiadać nieprzepuszczalną, łatwo zmywalną nawierzchnię podłogi, umożliwiającą dokładne i szybkie usunięcie środka w razie jego rozlania lub rozsypania, a także własną mechaniczną wentylację i oświetlenie uruchamiane z zewnątrz;
  10. c) w miarę możliwości powinien być wyposażony w instalację kanalizacyjną bezodpływową z urządzeniem do neutralizacji ścieków;
  11. d) winien posiadać sprawną instalację elektryczną, najlepiej gazo- i pyłoszczelną;
  12. e) środki ochrony roślin powinny być w nim przechowywane w oryginalnych opakowaniach, posiadających etykietę producenta, w temperaturze podanej na etykiecie, a także w sposób uniemożliwiający kontakt z produktami spożywczymi i paszą;
  13. f) środków ochrony roślin nie należy przechowywać w opakowaniach zastępczych, a ponadto powinny być one zabezpieczone przed przypadkowym dostępem i spożyciem przez ludzi lub zwierzęta.
14. Środki ostrożności przed, podczas i po wykonaniu zabiegu:
  15. a) ciecz użytkową należy sporządzać w takim miejscu, w którym ryzyko skażenia gruntu oraz wód podziemnych i powierzchniowych jest jak najmniejsze;
  16. b) w obszarze wykonywania zabiegu należy rozpoznać obiekty wrażliwe i zachować strefy ochronne;

17. c) konieczne jest zapobieganie znoszeniu preparatu na obszary nieobjęte zabiegiem;
18. d) w trakcie wszystkich czynności związanych z zabiegiem powinno się używać odpowiedniej odzieży ochronnej i środków ochrony osobistej, zgodnie z informacjami i wymaganiami podanymi na etykiecie znajdującej się na opakowaniu środka ochrony roślin;
19. e) podczas wykonywania zabiegów nie wolno spożywać posiłków i napojów oraz palić papierosów;
20. f) nie należy pozostawiać nieumytego opryskiwacza z niewykorzystaną cieczą użytkową - pozostałe po zabiegu resztki należy rozproszyc na opryskiwanym polu w sposób podany w instrukcji na etykiecie;
21. g) czynności związane z myciem, płukaniem zbiornika i instalacji cieczonej opryskiwacza wykonywać w bezpiecznej odległości - nie mniejszej niż 30 m - od studni, zbiorników i cieków wodnych, studzienek kanalizacyjnych oraz obszarów wrażliwych na skażenie;
22. h) opróżnione opakowanie po dokładnym przepłukaniu należy zwrócić do sprzedawcy, u którego środek był zakupiony lub jeżeli pozwala na to etykieta można je potraktować jako odpad komunalny;
23. i) po zakończeniu pracy należy zdjąć ubrania i bieliznę, dokładnie umyć ciepłą wodą z mydłem ręce i twarz, a następnie całe ciało; odzieży ochronnej nie wolno prać z odzieżą domową;
24. j) przestrzegać okresu karencji po zastosowaniu preparatu.

Paliwa, olej napędowy, benzyna, smary, rozpuszczalniki

1. Paliwa stosowane w gospodarstwie rolnym należy przechowywać w przystosowanych do tego celu zbiornikach wykonanych z materiałów trudnopalnych, odprowadzających ładunek elektryczności statycznej oraz wyposażonych w szczelne zamknięcie i zabezpieczonych przed stłuczeniem, uszkodzeniem, zniszczeniem.
2. Dopuszczalne jest przechowywanie oleju napędowego na potrzeby własne użytkownika w zbiornikach naziemnych dwupłaszczowych o pojemności do 5000 l, spełniających wymogi przepisów przeciwpożarowych.
3. Rozpuszczalniki należy przechowywać w oryginalnych opakowaniach w pomieszczeniach garażowych, warsztatowych z ograniczonym dostępem dzieci i osób postronnych.
4. Substancje łatwopalne i skrajnie łatwopalne powinno się zabezpieczyć przed działaniem otwartego ognia, słońca i wyładowań elektrostatycznych.

Nawozy sztuczne

1. Nawozy sztuczne należy przechowywać w zamkniętym, bezpiecznym miejscu, zapewniającym ochronę produktu przed wpływem warunków atmosferycznych (słońca, deszczu itp.) oraz dostępem osób postronnych.
2. Nie powinno się przechowywać obok siebie produktów sypkich, które mogą wejść ze sobą w reakcję, np. mocznika w pobliżu nawozów saletrzanych. Wapno należy przechowywać odseparowane od nawozów.
3. Nawozy płynne powinny być składowane zgodnie z zaleceniami producenta. Należy również ograniczać wysokość stosów składowanych produktów

Opracowanie: materiał informacyjny KRUS